

Různorodá realita penzí na planetě a úloha odborů

Souhrn:

Připravujeme předložení této kolektivní práce, již sepsal Mezinárodní odborový svaz (TUI) penzistů a důchodců při zpracování ohlasů a příspěvků od všech organizací SOF před jejím 18. sjezdem.

Penze všeho druhu (jež budou analyzované) jsou velkým výdobytkem dosaženým celou dělnickou třídou, nejen samotnými penzisty, v současnosti v ohrožení, že budou okradeni kapitalistickými magnáty, aby jim tak pomohli překonat současnou i další systémovou krizi, jež předpokládal Karel Marx.

Naše analýza jde od prvních penzí, získaných před 200 lety, až po současné - v celé jejich rozmanitosti na všech kontinentech.

Vysvětlujeme, jak na této věci pracují a pracovaly odbory.

Dnes přibližně 30 % veškeré populace oprávněné volit je nebo časem bude penzisty (přes 20 % veškeré světové populace), a zvláště ti, kterým je kolem 60 let a svými schopnostmi přispěli k vytváření bohatství, ke zlepšení života na kolektivním základu a k vývoji kulturních a intelektuálních záležitostí.

V globálních pojmech a skrze své organizace musí dělnická třída zahrnout tento bod mezi své nejvyšší priority, protože to je problém, jenž se dotýká nejen těch, kteří jdou teď do penze, ale i jednoho z nejdůležitějších výdobytků, získaných dělnickou třídou.

Proto vyzýváme všechny Mezinárodní odborové svazy SOF, aby zvýšily činnost kolem této věci, a zároveň vyzýváme odborové svazy z celého světa, aby zaujaly třídní postoje na obranu penzí a k odsouzení jakýchkoli pokusů o privatizaci penzí (občas zamaskovaných coby „výhody kolektivního vyjednávání“, což my v SOF odsuzujeme neustále).

Obsah

Souhrn
Ideologický postoj
ÚVOD
DĚJINY PENZÍ
SOUČASNÁ SITUACE PENZÍ DETAILNĚ
Země, jež momentálně odmítají vládu MMF
Země, jež se po desetiletích boje za socialismus vrátily ke kapitalismu
Severoamerické země a Austrálie
Zbývající americké země - vyjma revoluční Kuby
Africké země
Asijské země podřízené MMF
Evropské země
Arabské země
Situace ve světě - vysvětleno výše
SOUČASNÁ ODBORÁŘSKÁ ČINNOST SPJATÁ S PENZEMI
Dějiny
Současná situace
DENNÍ REALITA VE VŠECH OBLASTECH SVĚTA
V Evropě
V Amerikách
V Africe
V Asii
V arabských zemích
V zemích, jež se vrátily ke kapitalismu
V zemích, jež nejsou spjaty s MMF
NÁVRHY
ZÁVĚRY
Pojmy
POZNÁMKY
ZÁVĚREČNÁ POZNÁMKA a Otevřený dopis

některé zkratky použité v textu (česká podoba zkratky v závorce, je-li potřeba)

EU	European Union - Evropská unie
ETUC	European Trade Union Confederation - Evropská odborová konfederace
ICFTU	International Confederation of Free Trade Unions - Mezinárodní konfederace svobodných odborů
ILO (<i>řidčeji</i> MOP)	International Labour Organisation - Mezinárodní organizace práce (při OSN)
IMF (MMF)	International Monetary Fund - Mezinárodní měnový fond
ITUC	International Trade Union Confederation - Mezinárodní odborová konfederace
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development - Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
SPM	Statistical Parametric Mapping - statistické parametrické mapování
TUI P&R	Trade Union International of Pensioners & Retirees - Mezinár. odborový svaz penzistů a důchodců (www.pensionistas.info)
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - Vzdělávací, vědecká a kulturní organizace OSN
WFTU (SOF)	World Trade Union Federation - Světová odborová federace

Ideologický základ

Nemusí se to zdát nezbytné, ale máme za nejdůležitější jasně sdělit všem, kteří mohou číst tento dokument, kde jsou myšlenky, na nichž jsme založeni, že:

1. Dokud existuje kapitalismus, bude tu třídní válka.
2. Dělnická třída je a musí být brána jako celek, jenž zahrnuje aktivní pracující, nezaměstnané pracující, samostatně výdělečné (vykořisťované nadnárodními společnostmi), neoficiálně pracující a pracovníky na částečný úvazek, domácí pracovníky, kteří nedostávají za svou práci plat a pracující důchodce ve všech podobách (kteří žijí ze své práce a zemřou coby příslušníci dělnické třídy). Ostatní, jako intelektuálové a také další spjatí s liberálními profesemi se samozřejmě musí sami rozhodnout, do které třídy se musí umístit (a nést tak následky volby, již učinili).
3. Střední třída neexistuje. Je to jen výmysl buržoazie s cílem rozdělit dělnickou třídu. Někteří považují za součást střední třídy ty, kteří žijí ze zděděného nebo nahromaděného bohatství a přitom už nevykořisťují pracující (zapomněli, že titíž lidé, jejich předek nebo příbuzní vlastně už byli skutečnými vykořisťovateli, když byli v procesu hromadění bohatství).
4. Proti dělnické třídě stojí jen jedna další třída - buržoazie, jež si umožňuje vysokou životní úroveň díky úsilí vykořisťované dělnické třídy.
5. Penze jsou velkým a historickým výdobytkem, dosaženým dělnickou třídou zásluhou nesčetných bojů, obětí, úmrtí, zranění, vyhazování z práce, mučení, pokutování a věznění v represích, zinscenovaných buržoazií.
6. Penze, jsou-li dostatečné, zaručují důstojné prožití závěrečné fáze života.
7. Od roku 1948 jsou penze lidským právem, zaneseným v Deklaraci lidských práv, čl. 25-1 (viz text přiložený v poznámce 1).
8. **ZÁVĚR: Obrana penzí, veřejných a dostačujících k zaručení důstojného prožití závěrečné fáze života i jiných fází, v nichž jsou penze nutně potřebné: úraz, nemoc atd., je dalším velice významným úkolem, obsaženým v boji, jaký vede kterýkoli třídně uvědomělý odborový svaz.**

ÚVOD

Mezinárodní odborový svaz penzistů a důchodců (TUI P&R) při SOF se chystá k účasti na 18. sjezdu SOF, pořádaném v roce 2022.

Náš TUI byl založen během 16. sjezdu SOF v řeckých Aténách v dubnu 2011 a oficiálně byl ustanoven během svého prvního sjezdu v Barceloně v únoru 2014.

Na 17. sjezdu SOF náš TUI předložil svůj prvotní popis kolektivnímu orgánu, jenž rozhodl o naší existenci coby organizace uvnitř SOF.

Dnes, po osmi letech existence: přibližně dva miliony členů připojených v téměř 60 zemích pod vedením kolektivního orgánu, schopného pořádat pravidelné pracovní schůzky a vypracovávat kompletní psanou zprávu o naší činnosti ve třech jazycích - náležitě rozeslanou několik měsíců předem, aby mohla být zahrnuta do sjezdových dokumentů, máme lepší podmínky k předložení naší zprávy 18. sjezdu, aby posloužila coby výchozí bod k debatě a dala náležitý základ společným ohlasům na skutečný stav penzí coby **VÝDOBYTKU DOSAŽENÉHO DĚLNICKOU TŘÍDOU.**

Jak budeme vysvětlovat v předloženém textu (schváleném kolektivním vedením našeho TUI), penze jsou velkým výdobytkem dělnické třídy (její historii podrobně vysvětlíme), jehož existence přišla společně s triumfem Ruské revoluce, když Lenin podepsal první státní zákon, dávající všeobecné právo na penzi každému; ženám nad 55 let věku, včetně žen nebo jakýchkoli dalších osob věnujících se domácí péči, a také rolníkům, mužům i ženám, po dobu poslední fáze jejich života.

Momentálně MMF (Mezinárodní měnový fond; *mezinárodně* IMF) i další orgány světového kapitalismu, včetně nesocialistických vlád a soukromých podnikatelů, se snaží najít peníze k překonání současné krize ve fondech veřejných penzí. Proto spustily celosvětovou ofenzívu, aby se jejich postupnou privatizací mohly chopit.

Máme vylepšit, co jsme řekli v předešlém odstavci tohoto dokumentu, jenž sepsala naše technická

komise.

SOF jako celek musí převzít obranu tohoto velkého výtěžku dělnické třídy.

Jen žluté odbory, sociálně demokratické odbory a reformistické odbory brání a spravují (coby správci svých vlastních fondů) soukromé peníze (také včetně těch, jež uskutečnili zaměstnavatelé a zamaskovali, že to je vítězství pracujících pomocí kolektivního vyjednávání).

Aktivní obranu veřejných penzí musí vést nejen ti pracující, kteří teď odešli do důchodu, protože se týká (bez ohledu na to, že si to občas neuvědomuje) celé dělnické třídy. Ve skutečnosti tyto škrty směřované Mezinárodním měnovým fondem (skrze činnost vlád a Evropské unie) k tomu, aby byly aplikovány na veřejné peníze coby prostředek dovolující důstojný život, když přijde důchod, zasáhnou hlavně ty, kteří teď pracují.

TUI penzistů a důchodců, bok po boku se všemi svazy sdruženými v SOF, musí pracovat na tom, aby všichni pracující pochopili, že od prvního dne svého pracovního života by měli hájit své právo (spolu s ostatními právy každého pracujícího člověka) na to, aby dostali peníze, jež jim při odchodu do důchodu zaručí důstojný život.

Náš TUI, jehož heslem, schváleným na našem sjezdu, je »DLOUHÝ A DŮSTOJNÝ ŽIVOT PENZISTŮM!«, **uvádí jako „důstojný život“ to, na což se vztahují následující záruky:** 1) Ubytovaní řádné k životu; 2) čerstvou vodu, vytápění a klimatizace uvnitř domu; 3) zdravé a postačující potraviny; 4) zdravotní služby, odpočinek, kulturní a vzdělávací činnost, dopravní prostředky, to vše veřejné, volně (zdarma) přístupné a kvalitní.

Během šesti za sebou následujících konferencí ILO (Mezinárodní organizace práce při OSN; *pozn. překl.*) jsme po kapitalistických vládách požadovali závazek – sdílený jejich státy – platit sociální pojištění těm, kteří nejsou nezaměstnaní z vlastní vůle, ale jako vedlejší efekt plánů těch, kteří vládnou ekonomice. Jen tímto státem uhrazeným závazkem by ti, kteří jsou zbaveni zaměstnání, mohli získat svou tolik zaslouženou penzi, až nastane jejich čas. (V tomto místě musí být řečeno, že i přes naše zmíněné tvrzení ani zástupci vlád, ani zaměstnavatelé účastníci se šesti výročních konferencí ILO nikdy tento nárok nevyslyšeli ani si jej nezaznamenali.) **Proto bychom měli tento nárok vložit mezi nejvyšší priority všech třídních odborů.**

PENZE: DĚJINY

Myslíme si, že bude vysoce užitečné udělat krátký souhrn o penzích, zaměřený na lepší pochopení penzijní reality v tomto okamžiku, v počátečních letech 21. století.

Nejprve chceme informovat, že náš TUI v této věci ustavil technickou a výzkumnou komisi, ale nemáme k dispozici prameny našich třídních nepřátel (všechny jejich výdaje platí vykořisťování a následně jsou veškeré tyto údaje využívány ve jménu vykořisťovatelů a jejich zájmů: a dokonce ani tehdy nám neposkytnou volný přístup k tomuto druhu údajů a dokumentů). Z tohoto důvodu musíme žádat všechny třídní odbory, aby nám poslaly všechny druhy informací týkající se reality veřejných penzí v jejich zemích a umožnily tak, aby byl náš TUI schopný shromáždit informace, jež potřebujeme.

Postrádáme také znalce a odborníky, kteří by mohli všechny tyto údaje a informace náležitě a plně využít. Proto také žádáme každého, kdo je spjatý s těmito odbornostmi, aby nás kontaktoval kvůli poskytnutí závěrů ze všech toků informací, k nimž se můžeme dostat, z třídního pohledu.

Začínaje touto realitou můžeme říci, že starobní penze (jak je uvedeno na konci této kapitoly, pod nadpisem „Koncepty“, ty nejsou jediné, jež existují a jsou nezbytné) se objevily před 200 lety, na začátku XIX. století, v Amerikách, jak ukázaly údaje, jež máme.

Prvním člověkem, o němž máme písemné důkazy o tom, že byl oprávněn pobírat starobní penzi, je Simón Bolívar (ačkoli v té době mu ještě nebylo ani 50 let), někdejší prezident toho, co známe jako Velkou Kolumbii, rozlehlé území, jež spojovalo země osvobozené od španělské nadvlády, současnou Kolumbii, Venezuelu, Ekvádor, Bolívii a Peru.

Tato skutečnost se vysvětluje snadno, protože prvním zákonem, jenž vláda Velké Kolumbie schválila,

bylo přiznání veřejné penze všem příslušníkům armády, kteří bojovali proti Španělskému impériu a kteří kvůli zraněným utrpením v bitvě nebo vzhledem k věku nemohli zůstat v řadách aktivních vojáků. Sám Bolívar, který zemřel v roce 1830 ve věku 47 let, byl prvním člověkem k této penzi oprávněným.

Další velký krok, s větším a širším významem, vpřed učinil Sovětský svaz, kde V. I. Lenin podepsal první zákon, jenž zevšeobecnil právo na placený důchod všem osobám, bez ohledu na to, jaké vykonávaly zaměstnání, a včetně - už v roce 1917 - všech osob vykonávající domácí práce a rolníků. Mezi těmito dvěma daty přišly penze v Argentině (průkopnický národ v této věci) i v dalších zemích. Bylo to naprosto jasně spjato s věkem odchodu do důchodu pro státní zaměstnance (státní zaměstnanci byli prvními penzisty).

Je zcela normální, že prvními penzisty byli státní zaměstnanci, protože ti, kdo pracovali pro stát, byli také těmi, kteří byli lépe připraveni využít jistý vliv na současné i budoucí zákony, a proto byli i těmi, kteří dosahovali důstojného stáří.

Máme také údaje o prvních penzích v Evropě (jež předložila 30. 7. 2021 na 65. videokonferenci *La Voz de las Plataformas*, COESPE de Lugo: <https://youtu.be/swiXbPgpbbpQ> Miren Etxezarreta, bývalá profesorka ekonomiky na Autonomní barcelonské univerzitě: 1) ve Španělsku v roce 1896 ve městě Guipuzcola (Baskicko) a v katalánské Barceloně, průmyslově nejrozvinutějších oblastech Iberského poloostrova té doby, přiděleny penze jednotlivcům (logicky nepovinné); a 2) v roce 1898 v Prusku, tehdejší Německu, kde diktátor Bismarck, bojící se vzestupu sociální demokracie, se jej snažil zastavit zaručením jakýchsi počátečních penzí.

Z logického úhlu pohledu ani **tyto penze nepřišly ze soukromých peněz, dodávaných bankami jako teď**. Byl to stát, kdo byl zodpovědný za vyplácení penzí pomocí systému hromadění fondu, ustaveného v každé zemi. Tímto předloženým dokumentem se nechystáme jít hluboko do detailů týkajících se hodně odlišných systémů shromažďování peněz, protože ty byly produktem několika procesů třídní války.

Další významná zkušenost, jež by neměla být zapomenuta, je éra dělnických a lidových *periodik*, propagovaných anarchistickým hnutím, předchůdci významných zkušeností solidarity pracujících. Bylo tak vytvořeno několik fondů solidarity, mezi nimi schránka vzdoru, určených k zakládání veřejných penzí po celé Evropě od konce II. světové války díky odborovým svazům, sdružených v SOF.

Hned po vítězství antifašistů, v polovině XX. století (dá se říci, že lidových front spolu se skutečnou levicí; v té době byla levice vždy proti kapitalismu) boj třídních odborů značně zesílil. V roce 1945 se zrodila WFTU (SOF, Světová odborová federace) a proto byla nastolena tato práva, jež se kapitalismus dnes snaží pracujícím odebrat: Kratší pracovní doba (zde pokládám za důležité poznamenat, že za osmihodinovou pracovní dobu stávkovali dělníci v Čechách už počátkem 20. století, tedy za Rakouska-Uherska, jak dokládají dobové záznamy např. z továrny Laurin&Klement v Ml. Boleslavi; *pozn. překl.*), všeobecný a bezplatný přístup ke kvalitnímu veřejnému vzdělání a veřejnému zdravotnictví, právo na dovolenou a právo na penzi (krom jiného).

Penze, dosažené v oněch letech, byly, jedna jako druhá, veřejné a financované státem pomocí národních rozpočtů vedle poplatků, jež přihodili zaměstnavatelé a pracující.

V roce 1949 sociální demokracie (vždy na straně kapitalistů) odešla z SOF (tehdy teprve pětileté) a začala ekonomicky podporovat *žluté* odbory, tedy ty, jež byly pro třídní spolupráci (v pův. textu doslova *kolaboraci*; *pozn. překl.*) a pro takzvaný „sociální pakt“ a pro reformy a prodání pracujících zaměstnavatelům výměnou za výsady pro své předáky. Tehdy se zrodila ICFTU, Mezinárodní odborová konfederace... Je jasné, že ani tehdy, ani dnes tyto organizace nebyly v *žádném smyslu* svobodné, protože se vždy držely příkazů, jež obdržely od svých pánů a plátců.

Je to táž ICFTU, jež během 70. let (20. stol.) uzavřela smlouvu s chilským diktátorem Augusto Pinochetem kvůli privatizaci penzí v Chile, přičemž pracujícím slíbila (stále stejné sliby přívrženců kapitalismu, jejichž stěžejními členy jsou odboroví předáci, připravení dělnickou třídu zradit), že díky privatizaci dostanou v podobě penze 100 % posledního platu, ne jako dřív 70 %, jak bylo v Chile obvyklé před reformou.

Fakticky, téměř padesát let od té doby, byl tento velký podvod odhalen, protože pracující odcházející do

důchodu jsou oprávněni - přes AFP (Administration of Pension's Funds [Správu penzijních fondů]), již založila Pinochetova vláda s ICFTU, pouhých 35 % svého posledního platu.

Vzhledem k nedostatku síly třídních odborů kapitalističtí vykořisťovatelé se žlutými odbory tento podvod šířili a opakovali.

K dalšímu vysvětlování použijeme velmi čerstvý příklad opakování této lži (lži, stejně jako pokrytectví, jsou jedním z hlavních nástrojů, jež využívá kapitalismus k zachování svého obrazu „demokratické fáze společnosti“, i když ve skutečnosti žijeme pod diktaturou kapitálu), k němuž došlo ve Španělském státě (a momentálně se tak děje v Mexiku). Příklad se jeví neobyčejně jasný, takže by mělo být práno v potaz, že slouží k objasnění situace celé španělské dělnické třídy (spolu se zbytkem světové dělnické třídy), nechce-li být zas a znovu podváděna - a to se svým vlastním souhlasem.

Hovořím o sociální smlouvě, podepsané počátkem 90.let (20.stol.) mezi UGT a CCOO a vedením nadnárodní společnosti Telefónica / Movistar. Až třikrát museli svolávat pracující k referendu o privatizaci doplnku k penzím, jichž tito pracující dosáhli v kolektivním vyjednávání v boji třídních odborů. Španělský zákoník té doby říkal, že většina pracujících, jichž se tato nová opatření týkala, by měla přijmout změnu své penze z veřejné na soukromou, aby tak umožnili a legalizovali privatizaci sumy, považované za doplněk. První i druhé referendum firma spolu s UGT a CCOO prohrála, když se střetly s AST (Unionist Alternative of Workers [Odborářská dělnická alternativa], odborový svaz sdružený v SOF, jenž od té doby posílil, když v poslední době zařadil do SOF tři nové svazy. Dnes se AST nazývá ASC / Class Union Alternative [Třídně odborová alternativa]).

Aby firma mohla zvítězit, bylo svoláno třetí referendum. Tehdy bylo zdůrazněno, že změna na soukromé penze bude záviset na svobodné vůli pracujících.

Dnes, třicet let poté, skutečnost ukazuje, že nové vedení a žluté odbory (člen CIOSL - dnešní CSI) lhali, protože ti pracující, kteří odmítli, aby jejich penze byly privatizované (navzdory slibům, že je ujistí, že budou mít lepší podmínky a vyšší měsíční příjem, pocházející z privatizace), dostávají mnohem vyšší penze (na základě stejného počtu let odpracovaných ve firmě) než ti, kteří se rozhodli pro doplňkové soukromé fondy.

Krom toho ti, kteří přijali soukromou doplňkovou penzi, odváděli ze svých čtrnácti ročních platů dvouprocentní poplatek navíc, aby soukromý fond navýšili.

Kam se ty peníze poděly? Pravdu už nelze déle skrývat. Veřejné vyúčtování soukromých fondů ukazuje, že během těchto 30 let firma vydělala (s výmluvou na manažerské náklady soukromého fondu) přes sto milionů euro, a dalších 25 milionů dostaly žluté odbory. Všechny tyto peníze byly ukradeny pracujícím, protože jim řekli, že peníze byly přes Správní radu použity pro náležitou a odbornou správu soukromého fondu. Zloději! Firma a žluté odbory zradily dělnickou třídu.

To znamená, že soukromé fondy jsou a vždy budou živností pro ty, kteří je spravují, a pro pracující budou velkou krádeží.

Z tohoto důvodu náš TUI, spolu s celou SOF, je proti jakémukoli modelu soukromých penzí, bez ohledu na to, zda individuálních (nazývaných „kapitalizací“) nebo kolektivních (těch druhých také dle modelu kapitalizace a s prvky, jež zaměstnavatelé přidají do kolektivních smluv, teď nazývaných například „Austrian backpack“ (Rakouský ranec), podle země, v níž přišly poprvé. Žádný odborový svaz, konající soudržně a z třídního pohledu, nikdy nepřijme podepsání kolektivní smlouvy, v níž by peníze od pracujících byly použity k financování soukromých penzijních fondů.

Toto je shrnutí reality penzí od počátku ke dnešku.

Nejnovějším tématem 21. století je všeobecné zhroucení soukromých kapitalizačních fondů ve světě, což se potvrdilo v roce 2010, když nedokázaly dát minimální návratnost lidem, kteří do nich investovali (například ve Španělském státě z 320 soukromých fondů pouhých šest dalo něco navíc, přibližně 30 zachovalo hodnotu vložených peněz a téměř 300 způsobilo ztrátu lidem, kteří bankovním podvodům uvěřili).

Závěrem citováno z Wikipedie ([Wikipedia](http://www.wikipedia.org)) www.wikipedia.org

»V mnoha latinskoamerických zemích prosadily ekonomické tlaky Mezinárodního měnového fondu

zavedení soukromých penzijních fondů, jež veřejné systémy nenahradí, protože příjemci jsou pouze ti občané, kteří mají určitou kapacitu spořit a vstoupit nebo mají přístup k soukromému fondu. Kromě toho, že jsou vystaveni výkyvům akciového trhu, čímž mohou získat dlouhodobé výhody nebo také naopak ztratit, významné ztráty mohou miliony lidí ve stáří uvrhnout do chudoby, i když měli uhrazeno sociální zabezpečení, takže jejich zavedení lze považovat za selhání.

Toto bylo oznámeno už v roce 2004 ve Zprávě Světové banky: „Udržování slibu jistého příjmu ve stáří v Latinské Americe“, jež varovala před selháním penzijní reformy, již prosazoval pro celou Latinskou Ameriku Mezinárodní měnový fond (IMF) v 90. letech, po klamně triumfálních výsledcích chilského systému.«

SOUČASNÁ REALITA PENZÍ DETAILNĚ

Ponecháme stranou peníze za pracovní úrazy, za nemoci z povolání a další případy (ty si zaslouží kompletní samostatnou studii). Jejich rozmanitost by tento text značně rozšířila, ačkoli nakonec odrážejí stejný střet a třídní boj, vedený na obranu starobních penzí.

a) Podle ILO 90 % aktivního obyvatelstva v nízkopříjmových zemích pracuje v neoficiálním sektoru (z našeho pohledu načerno; *pozn. překl.*) takže nejsou oprávněni užívat žádné sociální, zdravotní ani penzijní služby. Většina této populace, 70 %, když započítáme neplacenou domácí práci, jsou ženy, a většina z nich jsou starší ženy. Ve středně příjmových zemích zaměstnává neoficiální práce 66 % obyvatel.

Vlády, odborové svazy ani organizace důchodců a penzistů, jak jejich název ukazuje, je ve svém boji coby prioritu nemají.

b) Pro řadu přispívajících pracovníků (vzhledem k výše uvedenému mnohem méně žen), kteří získali díky bojům pracujících práva, byly zavedené modely katastrofální. Například Správy penzijního fondu (Pension Fund Administrators; AFPs) začaly v Chile působit v roce 1981, přenechaly veřejné penzijní fondy finančním entitám a AFP si účtovaly poplatky za jejich správu výměnou za placení výdajů na správu. V letech 1981 - 2018 třicet zemí plně nebo částečně privatizovalo své peníze z povinného sociálního pojištění, s příslibem, že finanční investice navýší fondy a soukromí správci je lépe udrží zabezpečené. Výsledek snížil míru návratnosti a pokrytí populace a ožebračil velké procento starších lidí, mezi nimiž ženy trpí největší chudobou.

c) Po krizi z roku 2008 dluh a rozpočtový deficit vyžadovaly rekapitalizaci státu. Což bylo důvodem k opětovným reformám.

Výdaje na správu (jež učinily AFP nekompetentními) a velká část přeměny (placené státem) nejen drasticky snížily fondy, jež měly být přidělovány, a zanechaly ubohou výši návratnosti, jež nedokázala pokrýt (uhradit) základní (spotřební) koš, ale hlavně také zasáhly státní fondy, už tak pohlcované krizí. Začalo znárodnování k omezení dluhu a rekapitalizaci státu. V roce 2018 osmnáct zemí, jež předtím přijaly model AFP a své penzijní systémy opět reformovaly, privatizaci částečně nebo zcela odvrátilo.

d) Jsou smíšeny modely ILO, IMF a Světové banky: veřejné povinné základní pásmo (lišící se mezi Rakouským rancem, PEPP [Panevropský osobní penzijní produkt], národními účty atd.) s vysokým důchodovým věkem, délkou období výpočtu (starající se o celé pracovní období života) a přecenění ohrožované různými kompromisními vzorci, a zbytek je dobrovolný a soukromý. Tento model hájí tyto reformy pod mylnou představou, že není a nebude dost peněz k vyplácení penzí, jejichž počet roste kvůli dlouhověkosti a rostoucímu počtu narozených dětí.

i) v rozvinutých zemích se chystají zavést tento model podle uvedené mylné představy, a jeho zavedení zničí práva, získaná před více než stoletím. Z tohoto důvodu rozsáhlé protestní hnutí penzistů a důchodců, seskupené v platformách a/nebo v odborech, jejichž požadavky obsahují odstranění této dvojí pohlavní mezery.

ii) v silně zadlužených rozvojových zemích je stejný model *nabízen* coby zlepšení, protože fondy budou veřejně spravovány. Tady musíte mít oči otevřené, protože podle ILO existují země, jež po zvratu (k horšímu) použily pořádnou část nedávno obnovených veřejných fondů k zaplacení

špatně pojmenovaného veřejného dluhu, protože ten pochází od záchrany soukromých společností (přes IMF). Uvedená záchrana předpokládá, že tyto soukromé dluhy převezme vláda, změní je na veřejné a potom je splatí těmito fondy, jež spravuje. Jsou země, v nichž 80 % penzijních fondů, znárodněných po zvratu, šlo na splacení části uvedeného odporného dluhu, a další část šla na zvýšení penzí vojenského sektoru. Jen málo zbývá ke zveřejněnému „rozdílení“, z něhož nejmenší část jde ke starším ženám, které trpí dvojitou mezerou v penzích, když získají nárok na penzi. Většina starších žen žije v naprosté nejistotě, když přežily neoficiální (černé) zaměstnání, jež byly nuceny vykonávat, aby vůbec přežily. Pro ně ve většině těchto zemí věková hranice pro důchod ani právo na penzi neexistuje. V některých mají nárok na podporu, která je ale nemůže vyřadit z neformálního sektoru, mohly jít na odpočinek.

iii) ve zbídačených zemích pokrytí neexistuje. (SPM, 4 0)

Z příkladů, daných výše, lze pochopit současný stav penzí na (všech) pěti kontinentech.

Země, jež se nepodřídily MMF

Máme na mysli Kubu, Čínu, Vietnam, KLR a Laos.

V těchto všech jsou penzisté zajištěni státem (socialistickým státem, jenž na rozdíl od toho, co dělá stát kapitalistický, má za svůj hlavní cíl zvyšovat kvalitu života všech) a zákony, životně nezbytnými minimy, jež podrobně uvádíme dříve, než potvrdíme DŮSTOJNÝ ŽIVOT.

Pro našeho třídního nepřítele, jenž vždy špiní vymoženosti socialismu (jejich popíráním nebo překrucováním všemi způsoby), nejsou tyto výdobytky dělnické třídy dostačující, neboť penzisté nemají peníze na turistiku do zemí většiny naší planety. Ve skutečnosti penzisté ze zemí, jež se nepodřídily IMF, cestují po svých vlastních národních státech.

Nikde v těchto zemích (jak je to každodenně vidět v zemích kapitalistických) nevidíte penzistu, jak přebírá odpadky, aby se nasytil, ani nevidíte, jak se vzdává léčiv nebo lékařských služeb (což je v socialismu bezplatné a v drtivé většině v případě kapitalismu placené), aby si mohl koupit jídlo. Ani tu nevidíte penzistu, který by doma neměl elektřinu, plyn, telefon, nebo by byl vystěhován kvůli tomu, že by dlužil bance nebo majiteli bytu.

Země, jež se po desetiletích boje za socialismus vrátily ke kapitalismu

Je přibližně třicet zemí, jež před 3 lety udělaly ve svých dějinách velký krok zpět (prosazený zrádnými politickými předáky, kteří se nechali koupit kapitalisty), tím, že se vzdaly socialistického řízení ekonomiky a vrátily se k zastaralému kapitalismu.

Jejich obyvatelé teď, téměř sto procent z nich, shledali, že když se snažili kráčet k socialismu a komunismu, penzisté měli své základní potřeby zajištěné a pokryté.

Dnes se penzisté v těchto zemích opět organizují, a náš TUI jim pomáhá, aby požadovali plnění práv, jimž se v těchto zemích coby penzisté po celá desetiletí těšili.

Jsme přesvědčeni, že spíše dříve než později budou mít opět základní práva, jež jim zaručoval socialismus a kapitalismus jim je ukradl.

Severoamerické země a Austrálie

V těchto zemích lidé, kteří byli schopni pracovat coby placení pracovníci, se smlouvami dle zákona (jichž je mnohem méně než 100 % příslušné dělnické třídy) dosahují důchodu se třemi druhy příjmu:

1. základní veřejná penze, jež lidem nedovoluje důstojně žít
2. přídatná penze, výsledek smluv (hlavně ve velkých firmách), jež, pokud existují, dovolí lidem žít, i když velmi úsporně. Část těchto soukromých penzijních fondů, výsledků kolektivního vyjednávání, zkrachovala. Například řidiči nákladních vozů se dostali (díky krachu „svého“ přidávaného fondu) z důstojného života ke sbírání prázdných plechovek od nápojů a ztracených

obalů od zboží.

3. financované jednotlivé penze, jež jen lidé, kteří byli aktivními pracujícími, byli placeni dostatečně, aby si mohli spořit část příjmu a platit každý měsíc určitou sumu své příslušné bance. Významná část těchto fondů také zkrachovala, a další (jež dávají víc), místo aby dávaly zisk, daly ztráty.

Zbývající americké země - vyjma revoluční Kuby

Byly průkopníky v přijímání zákonů, jež dávaly právo na odchod do starobního důchodu s penzí placenou státem.

Obvykle proto, že jejich činovníci, především armádní, byli těmi, kdo umožnil a zajistil nezávislost na (evropských) metropolích a jejich vliv v příslušných vládách jim dovolil prosazovat spolehlivé důchodové zákony.

Už jsme uvedli, že prvním důchodcem s veřejnou penzí v dějinách lidstva byl Simon Bolívar, a také jsme uvedli, že první zemí se spolehlivými zákony v tomto ohledu byla Argentina (počátkem dvacátého století).

Tato pozitivní realita, jež se nejprve týkala jen několika veřejných činovníků, se rozšířila na veškerou dělnickou třídu v polovině dvacátého století (nedosáhli na ni rolníci, takzvaní „neoficiálně pracující“, lidé samostatně výdělečně činní ani pracující v domácnosti, zatímco v SSSR byly tyto skupiny oprávněny požívat penzi po dosažení důchodového věku).

Potom, „díky“ kapitulantskému odborářství, zaprodání se zaměstnavatelům, odborům ICFTU (dnešní CSI), začala (nejprve v Chile, jak jsme vysvětlili výše) privatizace veřejných penzijních fondů. Rozprostřely se AFP (Pension Fund Administrators; Správci penzijního fondu), jež důchodcům (nejen v Chile) přinesly bídu, ačkoli obohatily vedení reformních odborů, jež popírají třídní boj.

Dnes je v obou Amerikách bitva téměř stejná jako na zbytku planety: bojuje se za zachování toho, co už bylo získáno, jako veřejných penzí, bojuje se za zachování kupní síly penzí a za požadavek zrušit existenci soukromých penzí (to vše tváří v tvář tlakům IMF na vlády každé země).

K výše uvedenému musíme dodat, že dokonce ve většině zemí obou Amerik, včetně USA, je vysoké procento pracujících chybně nazývaných *samostatní* („*autonomous*“; neoficiální práce, práce načerno, neřízená i řízená práce atd.), u níž neexistuje žádná legislativa, jež by je chránila, a proto (není-li tato skutečnost změněna bojem) nemají našetřenou žádnou penzi. Tito lidé budou nuceni přežívat jen díky pomoci rodiny, když vzhledem k věku už nemohou pracovat.

Příklad: Kolumbie

Podle článku v kolumbijském deníku El Tiempo z 20. října 2021 celosvětově zůstává nechráněno 4 100 000 lidí. Je vysoká míra chudoby. ILO ve své zprávě říká, že pouhých 47 % světové populace mělo sociální pojištění (bez započtení dávek na lékařskou péči a nemocenské), a 53 % nemělo žádné.

Ve stejném článku v El Tempu čísla ILO ukazují, že pouhých 52 % (chilské) populace, jen o málo víc než polovina, dostávalo v roce 2020 sociální dávky. 47 % populace, to je 23 milionů, nedostávalo nic.

„Procento Kolumbijců, kteří dostávají nějaké sociální dávky, vzrostlo především po pomoci vytvořené během pandemie; před touto situací to bylo jen necelých 30 procent. Nemusí to být nutně platby v hotovosti, může to být i přístup na veřejnou univerzitu.“ (Deidnet Castellanos, rozhovory 4 0 Světové rady SPM TUI P&R při SOF)

Kolumbie se připojila k OECD Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj), což znamená konec veřejných penzí, a to nás nutí si myslet, že stát nemůže potvrdit, že lidem ve věku 70 nebo 75 stačí 20 \$ pro každou starší osobu, což je silně nutí pracovat v tomto věku bez práva na sociální pojištění od státu, jež neexistuje, je k dispozici jen pomoc. Pokrytí se týká pouhého milionu lidí určité ekonomické úrovně. Kolumbie má 52 milionů obyvatel, z toho 11 % je starších 60 let, z nichž milion nebo něco přes milion pobírá státní penzi. Zbytek starých lidí nespadá pod poskytování pomoci. (Deidnet Castellanos, rozhovory 4 0 Světové rady SPM TUI P&R při SOF).

Další příklad: Honduras

To, co se děje v Hondurasu se starými lidmi, je přesně produktem situace a všeobecným utrpením obyvatel Hondurasu v počtu devíti a půl milionu lidí. 70 procent z nich žije v chudobě a 45 procent v extrémní chudobě. To nám říká, jak v této souvislosti žijí mladí, děti i staří. Navíc existuje studie, již udělala gerontoložka z Národního institutu sociálního zabezpečení univerzitních zaměstnanců a pojednává o špatném zacházení, jímž trpí starší dospělí.

Tento institut sdružuje jeden tisíc sedm set šedesát osm dospělých, seniorů, mužů a žen. Žen je většina.

Je tu trestní zákoník, jenž trestá ty, kteří porušují ženská práva, a zvláště ty, kteří fyzicky napadají své partnerky, své dcery. Nicméně v tomto roce už bylo oznámeno, jen v tomto roce, bylo spácháno 64 000 vražd žen se sexuální podtextem, z čehož pouhých 5 (pět) procent bylo potrestáno (!). A že tato beztrestnost přímo zasahuje ženy všeobecně!

Teď hovořím o ženách všeobecně, o pracujících ženách. Existuje také zákon o rovných příležitostech, přijatý v roce 2007. Přesně s pokrokovou vládou, jež tu v té době existovala, se řídí Konvencemi ILO, například Konvencí (úmluvou) č. 87 – za stejnou práci stejně zapláceno. V praxi to skutečně nefunguje. I tady v Hondurasu stát tuto Konvenci OSN ratifikoval.

A ratifikoval i četné Konvence ILO, Mezinárodní organizace práce. (Seznam těchto Konvencí ILO je sepsán např. v příručce indického odborového svazu TUIBIFU *Nahlédnutí do kolektivního vyjednávání*, jejíž český překlad je na požádání volně dostupný na centrále OSČMS; pozn. překl.) Například Konvenci č. 100, jež odkazuje na rovné zaplácení mezi muži a ženami za práci stejné hodnoty. Tato dohoda není naplňována i přesto, že byla ratifikována; Konvenci 111 o diskriminaci v zaměstnávání a pracovních činnostech firmy také nedodržují a najímají přednostně víc mužů než žen. A tato dohoda je přitom velice jasná, protože zakazuje diskriminaci a prosazuje rovné příležitosti a zacházení s ohledem na zaměstnání a povolání, bez výjimek a preferencí z různých důvodů, také včetně pohlaví, rasy atd. Honduras ratifikoval Konvenci č. 156, jež také prosazuje rovné zacházení s pracovníky s rodinnými povinnostmi. Ne, **on** vždy pracuje, **on** je vždy na veřejnosti. A ženy by se měly odebrat do soukromí. Ta, **ona**, která pečuje o děti a vaří a čeká na manžela třikrát denně s jídlem, která pere oblečení, žehlí, dělá to i ono. V dohodě č. 103, jež ochraňuje mateřství, a k mateřství se vztahuje i dohoda č. 183. A je tu také jev, že ženy, vzhledem k potřebě pobírat trochu víc než bývá občas uvedeno v Zákoníku práce, když do porodu zbývají dva měsíce, ale žena pracuje ještě o měsíc déle, aby brala o trochu víc. A šéf to dovolí. Zaměstnavatel by to dovolit neměl, s ohledem na zdraví ženy. A tehdy jsou smlouvy v tomto smyslu zcela porušovány. K témuž dochází s noční prací žen. Jsou ženy, které dělají stejné směny jako muži. Což je údajně zakázáno. Vše je tak v neprospěch sociálních dávek.

Situace je dost tíživá. Existují projekty, které jsou umělé, falešné, do nichž byly investovány dolary, které se nikdy neobjevily, například nemocnice, v nichž se objevila veteš, jež nebyla k ničemu, a které nikdy nefungovaly v souladu s institucemi sociálního zabezpečení.

Můžu mluvit dál, ale je lepší teď přestat, protože situace je sice dost tíživá, to ale neznamená, že nemůžeme nic dělat, a ve skutečnosti jsme mobilizovali celý minulý rok i letos k tomu, aby tyto dekrety, zhoubné pro penzisty, byly vetovány. (Leonor Mezaová, 4. října, otevřená diskuse Světové rady SPM Mezinár. Odbor. svazu penzistů a důchodců)

Africké země

Skutečnost je podobná té v Amerikách, ale s dlouhým zpožděním v naplňování vzácného práva na obdržení penze.

Vymoženost v podobě penzí, jež byly v Amerikách na počátku dvacátého století, se objevila v Africe (až na pár výjimek) až v jeho polovině, téměř současně za nezávislost na evropských metropolích.

Takto v Africe vítězství nad fašismem v Evropě a začátek procesu dekolonizace (víc vojenské než ekonomické) pomohly aplikovat odborářské návrhy SOF (nově vzniklé v r. 1945) a poněkud upravit důchodové zákony, ale jen a téměř výlučně pro sektor veřejných pracovníků plus ve velkých firmách (v

těch, jež dokázaly vyvíjet odborovou činnost).

Africká realita byla silně ovlivněna třídními odbory odpovídajících metropolí, jež pomáhaly organizovat třídně odborářský boj v příslušných afrických koloniích.

Žluté odbory (nejprve ICFTU a teď ETUC-ITUC) udělaly pravý opak, zaprodány zaměstnavatelům neskrývaly, že podporují kolonizaci téměř celého afrického kontinentu. Tyto odbory už v roce 1945, na 1. sjezdu SOF, hlasovaly proti Sjezdové rezoluci, jež kolonizaci odsuzovaly. Potom, v r. 1949, ti samí reformisté, sociální pakt, žluté odbory, jež popíraly třídní boj, odmítly na 2. sjezdu SOF (před jejím rozbitím a opuštěním) sjezdovou rezoluci, jež odsoudila nedávné (také v r. 1949) založení NATO coby militaristické mašinérie, prosazující genocidu a drancující přírodní bohatství Afriky i dalších kontinentů.

Penzisté v Africe se teď organizují. TUI penzistů v SOF tomu napomáhá, ačkoli ne vždy nalezne dostatečnou podporu třídních odborů tohoto kontinentu, zaměřených na složitou realitu a každodenní boj zaměstnanců a jejich rodin o přežití.

Chybí větší uvědomování si důležitosti pomáhat penzistům se organizovat.

Vážné a každodenní problémy dělnické třídy, činné v Africe, vedou k upřednostňování odborářské činnosti na obranu práv činných pracujících.

Navíc legislativa některých zemí nepřeje nebo dokonce brání penzistům vytvářet odborové svazy nebo organizace na obranu jejich práv. Příkladem tohoto zakazování práva se organizovat je Alžírsko, a proto jsme jej mezinárodně odsoudili.

Tato nepřijatelná omezení zákonnosti v docela dosti zemích náš TUI společně s SOF předložil na ILO, ačkoli tento mezinárodní orgán reagoval, tak jako vždy) jen krásnými slovy, aniž by jakkoli konal.

V Africe také dochází k významným intervencím (v některých zemích zesilují) NATO, jež chrání nadnárodní koncerny, které přicházejí do Afriky krást suroviny. Smutně aktuální jsou případy Libye, Somálska, Etiopie, Mali a zasažených částí Demokratické republiky Kongo, Burkiny Faso, Súdánu atd. V těchto zemích bojují lidé o přežití a ne o to, aby dostali penzi.

V Africe stále probíhají konflikty pokračující kolonizace: Západní Sahara, Ceuta a Melila, a další enklávy, jež ukazují, že realita kolonií není za námi.

SOF vždy hájila právo národů na sebeurčení.

Nakonec v Africe kvůli přežití převládá neoficiální ekonomika, nelegalizovaná, bez jakékoli regulace. Všichni lidé, jichž se tato skutečnost dotýká, přežívají (když už nemohou kvůli věku nebo nemoci pracovat) jen díky pomoci rodiny.

Také tady byl vždy jasný rozdíl mezi třídními odbory a reformisty. Ti mají za to (podřizující se kapitalistickým předákům, kteří financují žluté odbory), že podpora rodiny je lepší řešení než právo na penzi a nedělají nic, aby situaci změnili. To veřejně objasnila v Senegal (paní) Fatima, zástupkyně ITUC pro Afriku (a také delegátka ILO pro celý kontinent), když na odborovém semináři v roce 2015 odpověděla našemu generálnímu tajemníkovi, soudruhovi Quimu Boixovi (který požadoval důstojné penze pro všechny, protože peníze na to jsou, ale kradou je nadnárodní společnosti), že v Africe je lepší rodinná solidarita než veřejné penze.

Asijské země, jež se i nadále podřizují MMF

Jsou to země, které už roky fungují rádoby nezávisle (víc vojensky než ekonomicky) na (kolonialistických) metropolích.

Nedávné a současné události dlouhá a těžká vietnamská válka, to, co se stále děje v Palestině, vojenské intervence v Afghánistánu, Iráku, Jemenu a Sýrii, napětí, vyvolané mezi různými národy imperialismem (jasnými příklady jsou války mezi Indií a Pákistánem, maskované jako náboženské střety), atd., nám ukazují, že boj (v těchto zemích) je stále zaměřený na respektování jejich nezávislosti a zabraňování drancování jejich bohatství (včetně uměleckého a kulturního dědictví, jež kradly invazní armády, aniž by to v oněch dobách skrývaly).

Existence penzí je podobná té, jež je popisovaná u bývalých afrických kolonií. I tady z nich nejvíce těží sektor státních zaměstnanců, a ti v neoficiální ekonomice (uměle samostatně výdělečně činní), kteří tvoří vysoké procento pracujícího obyvatelstva, jsou na náklady rodinných příspěvků, protože nemají legální pracovní smlouvy, jež by jim daly právo na starobní penzi (byť nízkou). I v těchto zemích žluté odbory pomáhají zaměstnavatelům a prokapitalistickým vládám.

Indie se bje za významnou odborářskou činnost, s třídními postoji, vedenou silnými levicovými organizacemi (většinově volených do správy států jako Kerala). Otevřený dopis našeho TUI, předložený mezinárodně v červnu (2021) ILO a dalším orgánům (OSN, UNESCO atd.), ukazuje, že Indie je jednou ze zemí s největším počtem aktivních a bojujících organizací penzistů a důchodců.

V Asii jsou i další země, jež dosud přídatkový typ penzí nevyužívají kvůli radikálnímu odborovému hnutí a k politickým podmínkám v nich převažujících. Například v Nepálu, vzhledem k přítomnosti silného třídně uvědomělého odborového hnutí a silným levicovým politickým podmínkám, mezinárodní firemní síly v zavádění přídatkového penzijního systému dosud neuspěly. K pokusům dochází, ale tyto liberalizační síly v této oblasti zatím příliš nepokročily. Podobně se díky silnému bojovnému odporu odborového hnutí nepodařilo uskutečnit privatizaci penzí na Srí Lance. Také v Indii dokáže silné odborové hnutí chránit státem financovaný penzijní systém pro ty, kteří odcházejí do starobního důchodu, u drtivé většiny, přes 20 milionů, civilních i vojenských penzí, i když přibližně od let 2003-2004 jsou nově přichozí do vládního a veřejného sektoru do „přídatkového penzijního systému“ nuceně natlačeni. Boj za konec přídatkového penzijního systému je v Indii ostrý a sjednocené síly dělnické třídy, vedené indickými odborovými centrály, už byly úspěšné v získání rodinných penzí pro rodiny vládních zaměstnanců spadajících do přídatkového penzijního systému i v případě, že zemrou ve státní službě, i v získání přidávaných dávek sociálního pojištění pro zaměstnance „přídatkového penzijního systému“.

Země kapitalistické Evropy

Získání práva na penzi se v jednotlivých zemích liší. Rozdíly pramení z data, kdy byl tento výdobytek pro pracující získán, a ze síly odborového svazu, který jej rozjel.

Byl to výsledek různých bojů, vždy řízených třídními odbory.

Před II. světovou válkou dělnická třída většinou evropská, stejně jako před I. sv. v.) požadovala práva, jaká získali pracující v SSSR.

Právě z tohoto důvodu evropská buržoazie využila válku proti SSSR, aby snížila ústupky vůči dělnickému boji.

Po velkém vítězství nad nacismem byly výdobytky, zavedené třídními odbory, rozšířeny, když zahrnuly i nároky již dosažené dělnickou třídou zemí, jež budovaly socialismus.

Byla to právě SOF, jež od svého založení v roce 1945 pomáhala šířit výdobytky z jedné země do druhé.

Dobrou praxí třídních odborů bylo vždy požadovat stejné zisky, jichž pracující sousedních zemí už dosáhli.

To byl právě případ, z poloviny dvacátého století, kdy evropští zaměstnanci začali požívat dovolené, rekreační objekty, všeobecné finanční příspěvky na zdraví a vzdělání atd.

Právě toto široké „atd.“, jež se lišilo země od země, udávalo, kdy musí být peníze zařazeny, ať už pro důchodový věk nebo po úrazech a při nemocech z povolání.

Právě proto kapitalističtí předáci zaměřili své snahy na dva hlavní cíle:

- odvrácení výhod socialismu (vyostřováním závodů ve zbrojení a infiltrováním vedení komunistických stran, čehož nejviditelnějším a největším příkladem byl Gorbačov – což už dnes nikdo nepopírá).
- Rozdělení a oslabení třídních odborů.

Ani v jednom z těchto případů nešetřili časem, úsilím ani penězi.

Takto CIA od roku 1949 pomáhala založit ICFTU (Mezinárodní konfederaci svobodných odborů, v níž nebylo nic svobodného, protože, stejně jako jeho nástupce ITUC je ekonomicky závislá na dotacích, jež dostává od velkokapitálu).

ICFTU se rozvíjela především v zemích severní a střední Evropy, kde dělničtí předáci chtěli, aby kapitalismus vydržel, protože jim přinášel ekonomické drobky. Tím měli určité sociální výdobytky, z nichž většina nebyla výsledkem rozsáhlých stávek nebo otevřeného boje proti kapitálu, ale uznáním za jejich kolaboraci s velkopodnikateli, při vytěžování a drancování kolonizovaných zemí.

Nejhorsším příkladem zde byla realita Jižní Afriky, jejíž dělnické třídy se od odborů zemí, které ji kolonizovaly, nedostávalo solidární pomoci, již dostávala z jiných zemí, již samozřejmě dávaly odbory s třídními postoji a mezinárodní pokrokové hnutí, jež odsuzovalo apartheid.

Proto je v dnešní Evropě nejrozdílnější penzijní situace.

Souhrnem lze říci totéž, co jsme už řekli o Severní Americe a Austrálii: V kapitalistických evropských zemích lidé, pracující za plat, s právně platnými smlouvami, odcházejí do důchodu se třemi typy příjmu:

1. základní veřejná penze, jež normálně lidem nedovoluje důstojně žít
2. příplatková (dodatečná) penze, výsledek smluv (hlavně ve velkých firmách), jež, pokud existuje, dovoluje lidem žít, když hodně šetří. Část těchto soukromých penzijních fondů, které jsou výsledkem kolektivního vyjednávání, zbankrotovala.
3. Financované individuální penze, jež dostávají pouze ti, kteří mohou platit dostatečnou měsíční částku své příslušné bance. Významná část těchto fondů také zbankrotovala, a další (většina, téměř 80 %), místo návratnosti utrpěly ztrátu.

Ale i v Evropě je vysoké procento lidí, kteří dosáhnou důchodového věku a nemají zákonem dané roky přispívání (přispívali, jen pokud pracovali), takže nemají přiznané právo na penzi (nespravedlivě, jako kdyby nikdy nebyli přispívali).

K tomu je nutno přidat mnoho lidí, kteří pracovali jako samostatně výdělečně činní nebo přímo v nelegální ekonomice (říká se tomu práce načerno). Z nich nikdo právo na penzi nemá. Sem je nutno zahrnout většinu lidí pracujících v zemědělství a v domácnosti.

Závěrem musíme zaznamenat nová opatření, jež připravuje na téma penzí Evropská unie:

Ted' světový kapitalismus, vedený Mezinárodním měnovým fondem, chce, tak jako Pinochet před 50 lety, privatizovat veškeré penzijní fondy, dát je soukromým bankám. Proto Evropská unie schválila Evropský zákon PEPP (Pan European Personal Pension Plan; Panevropského plánu soukromých penzí), jenž tajně (v 8 hodin ráno) 4.dubna 2019 odhlasoval Evropský parlament (většina jeho poslanců hlasovala PRO, čím demonstrovali, že jsou zaprodaní kapitalismu).

Nazvali jej Plán osobních penzí (Personal Pension Plan) pravděpodobně proto, že slovo *soukromý* (private), jak se ukázalo, kousek po kousku ztrácelo hodnotu, díky postoji třídních odborů, že to je velká krádež.

S falešným argumentem nebo výmluvou, že jen takto, připlácením si z toho, čím přispěl zemím, v nichž pracoval, si kterýkoli evropský občan v jakékoli zemi dokáže nastřádat na penzi. (*smysl*)

Je pravdivé a správné, že tomu tak mělo být (u nepatrného procenta lidí, kteří pracují v několika zemích), nevyžaduje to ale privatizaci penzí.

PEPP, jenž je v průběhu zavádění, s odpovídajícími ustanoveními a předpisy (jež EU sestavuje potichu, s aplikováním toho, co je nařízeno nadnárodními společnostmi soukromého bankovníctví), předvídá, že jedině velké soukromé banky, usazené ve všech zemích EU, mohou být správci těchto soukromých fondů nebo individuálních penzí.

Pokud nezabráníme tomu, aby tento zákon byl rozvinut a vstoupil v platnost, budou v budoucnu v EU jen soukromé penze, spravované velkými evropskými bankami.

Jedině náš TUI, třídní odbory a jednotné platformy penzistů (jako je španělská COESPE) toto odsoudily, tváří v tvář naprostému mlčení žlutých odborů a třídnímu smíru ETUC.

příklad: Španělsko

<1985	Reforma 1985	Reforma 1997	Reformy 2011-2013
Důchodový věk 65	Důchodový věk 65	Důchodový věk 65	Důchodový věk 67
Započítávané období 2 roky	Započítávané období 8 let	Započítávané období 15 let	Započítávané období 25 let
Přispívání - 10 let Penze 100 %	Přispívání - 15 let Penze 100 %	Přispívání - 35 let Penze 100 %	Přispívání - 37 let Penze 100 %
Přehodnocení (valorizace) podle CPI (indexu spotřebitelských cen): NE	Přehodnocení (valorizace) podle CPI částečně	Přehodnocení (valorizace) podle CPI ANO	Přehodnocení (valorizace) podle CPI NE

Následující tabulky ukazují rozdíly mezi penzemi mužů a žen ve Španělsku v uvedených obdobích

Vysvětlivky: str. 15

horní tabulka – vlevo : gender gap - rozdíl mezi pohlavími

... remain to equal to men's - o kolik % je penze žen nižší než u mužů

... M exceeds W - o kolik procent je penze mužů vyšší

average - počet

year - rok

men - muži

women - ženy

gap - rozdíl

- vpravo : averages - počty

gap - rozdíl

horní křivka na horním grafu udává počty muž, spodní počty žen

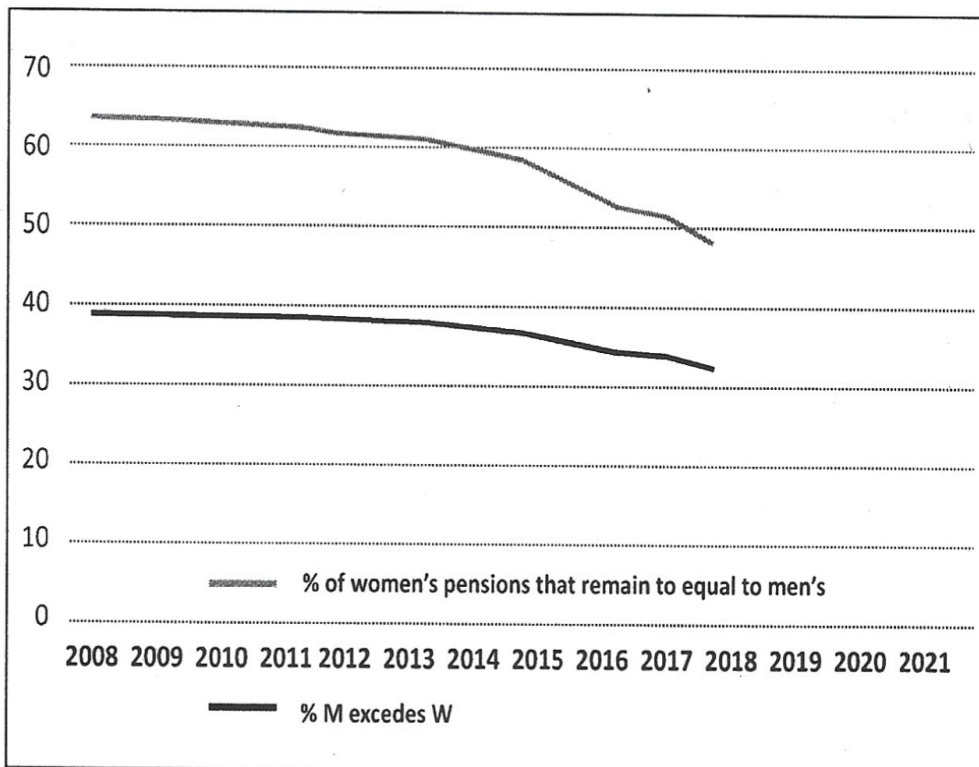
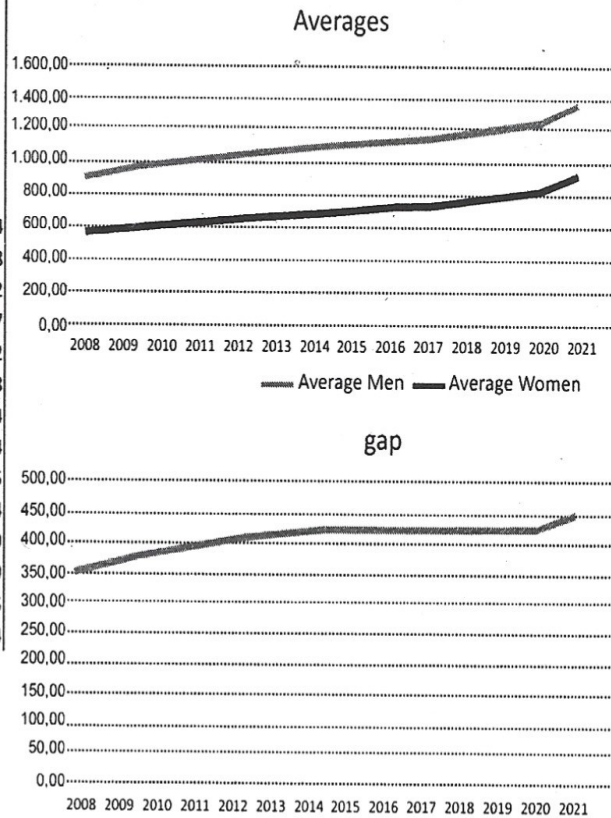
křivka na spodním grafu zobrazuje rozdíl ve výši penzí

horní křivka na spodním grafu ukazuje procento žen, jejichž penze jsou stejné jako u mužů

spodní křivka ukazuje v procentech, o kolik víc mužů než žen pobírá penzi

Gender Gap

year	Average Men	Average Women	gap	% of women's pensions that remain to equal to men's	% M exceeds W
2008	906	554,26	351,74	63,461191	38,8234
2009	948,65	581,11	367,54	63,247922	38,743478
2010	980,57	601,22	379,35	63,096703	38,686682
2011	1011,84	620,1	391,74	63,173682	38,715607
2012	1042,29	640,5	401,79	62,730679	38,548772
2013	1071,6	662,44	409,16	61,765594	38,182158
2014	1088.49	674,82	413,67	61,300791	38,004024
2015	1107,86	689,16	418,7	60,755122	37,793584
2016	1126,5	705,51	420,99	59,671727	37,371505
2017	1143,99	722,16	421,83	58,412263	36,873574
2018	1178,11	757,67	420,44	55,491177	35,687669
2019	1212,67	793,9	418,77	52,748457	34,53289
2020	1236,85	816,08	420,77	51,559896	34,019485
2021	1361,28	918,36	442,92	48,229453	32,537024

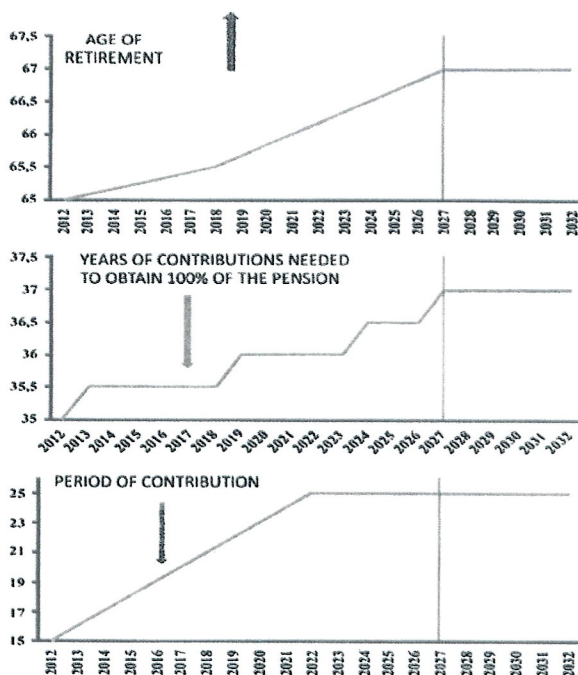

NIŽŠÍ penze kvůli neviditelnosti neplacené, nezapočítané a neúčtované práci v péči o děti a mateřství.
 Druhý graf znázorňuje, o kolik musí být vyšší věk odchodu do (starobního) důchodu, aby byla výše penze vynahrazena.

AGE OF RETIREMENT - věk odchodu do starobní penze

YEARS OF CONTRIBUTIONS NEEDED... - roky přispívání, potřebné k dosažení penze ve výši jednoho sta procent

PERIOD OF CONTRIBUTION - období (finančního) přispívání

LOWER Pensions

Because of the invisibility of unpaid, un-computed and unaccounted for care and reproduction work.

OLDER RETIREMENT AGE to compensate

tab. 4 - HDP na osobu přidělující 18 procent HDP na důchody

		2013	2060
A	HDP (v milionech euro)	1 029 279	1 978 413
B	Celk. počet obyvatel	46,6	46,1
C	Počet obyv. > 65 let věku (v milionech)	8,34	13,83
D	Počet obyv. < 65 let věku (v milionech)	38,3	32,3
E	Procento HDP přidělené na placení penzí	11,8	18,0
F	HDP přidělené na placení penzí (v milionech euro)	121 455	356 114
G	Rozdíl A - F	907 824	1 622 299
H	HDP na osobu < 65 let věku G/D v eurech	23 728	50 273

Zdroj: vlastní vypracování na základě údajů Evropské komise 2015

I když míra průmyslové výroby klesá ve prospěch míry finanční

Legenda:

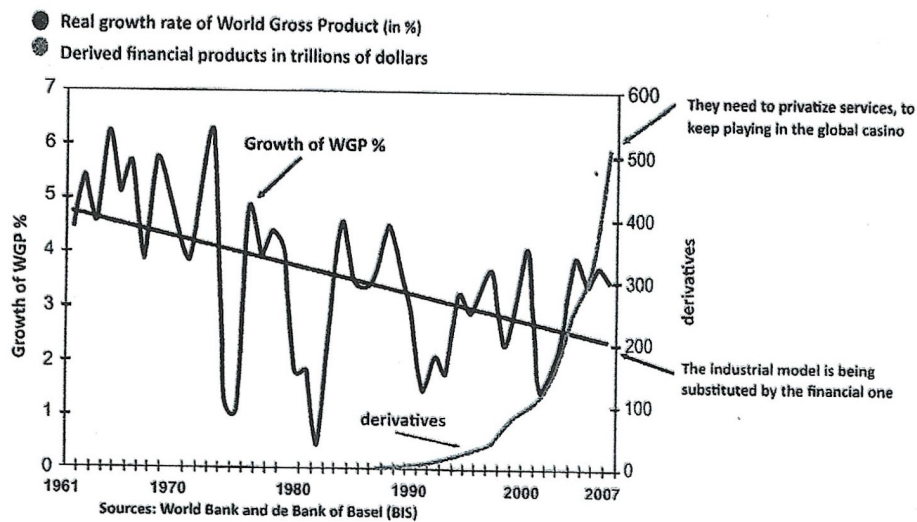
- **real growth...** skutečný růst hrubého světového produktu (WGP; v %) (Growth of WGP - růst...)
- **derived...** odvozené finanční produkty v bilionech dolarů

They need to... musí privatizovat služby, aby se udrželi coby světový hráč (v globálním kasinu)

derivatives – odvozeniny

The industrial model is... průmyslový (výrobní) model je nahrazován finančním

(zdroje: Světová banka a Basilejská banka)

Arabské země

jejich realita, na základě údajů, jež máme, je uprostřed mezi kapitalistickými zeměmi a těmi, jež se nepodřídily IMF.

Významná část arabských zemí, když si vydobily nezávislost na kolonizačních metropolích, se radila v teď už bývalých socialistických zemích a aplikovala podobnou politiku sociální péče.

Války, ať už imperialistické agrese nebo války ekonomické a obchodní (jež ve většině případů zakoušejí i nadále) ovlivnily schopnost příslušných států dodržet to, co mají určeno v zákonech.

Na druhé konferenci organizací penzistů a důchodců těchto zemí (plánované na rok 2022) dohotovíme tyto informace (jež jsme začali shromažďovat na úspěšné první konferenci, pořádané v Tunisu v roce 2017).

Příklad: Alžírsko

V Alžírsku neexistují rozdíly v platech mužů a žen, ale je tu mnoho žen, které jsou hospodyněmi nebo pracují ve službách domácností, dokud nedosáhnou 65 nebo 70 let, ale není jim uděleno nebo nevytvářejí právo na penzi. V Alžírsku je snazší pracovat neoficiálně než pracovat se zákonnou smlouvou. V Alžírsku máme mnoho mladých lidí, mnoho vystudovaných, ve věku pod 30 let, kteří nenajdou oficiální práci, dostanou práci jen jako prodejci, ale vždy načerno a obvykle s mnoha problémy.

Platy v Alžírsku nestačí k důstojnému životu a život se stává dražším, životem obyvatel ze dne na den, včetně střední třídy, máme problém se vypořádat s vysokými životními náklady v Alžírsku. Alžírský prezident říká, že se chystá zvýšit současné platy, ale platby důchodcům se nezvýší. Aby se udrželi, musí pracovat. Jsou tu důchodci, kteří dostávají měsíčně částku odpovídající 80 €. minimální mzda v Alžírsku je 80 € měsíčně. To znamená, že sotva můžeme vydat 80 € týdně, odpovídající vysokým životním nákladům v zemi.

Ale souběžně je tu ještě něco. V Alžírsku, jak je dáno naší výchovou, podporujeme své rodiče, dokud nezemřou. Je pravda, že si můžeme vzít dům svého otce, můžeme si vzít dům své matky, ale rodiče máme pořád u sebe, protože jsou pro nás hodně důležití. V Alžírsku máme rodiče ve značné úctě.

A když pracujeme načerno, nemůžeme vyžadovat bezplatnou lékařskou péči. Když nemáme oficiální zaměstnání, nejsme zaneseni v sociálním pojištění, nemáme právo na lékařskou pomoc. To se dotýká především generace ve věku 20 - 30 let, jež nemůže najít práci. Dva roky protestů byly zbytečné, byly to dva roky v ulicích a žádný výsledek. Ano, proto tu existuje společenský i politický útlak, a, ačkoli nemáme problém rozdílu v platech mužů a žen a jsme si víceméně rovni, není tu ani dostatek oficiální práce, ani dostatečný plat. Je tu hodně starých žen, které hodně pracují. Vidím, jak sedmdesátileté stále dělají domácí službu aniž by to bylo ohlášeno, bez práva na penzi, jsou nuceny pracovat. Vidám je, jak dělají domácí práce, protože nemají žádnou volbu, nemohou přestat pracovat nebo odejít do důchodu. Takže, tady to máte. V Alžírsku neexistují pro velkou většinu lidí dávky v nezaměstnanosti, ani starobní penze. Není dost pro zbytek, ale já tady raději skončím. (Paní Lafi[-ová], řeč 4 0, Světový výbor SPM Mezinárodního odborového svazu penzistů a důchodců při SOF)

SOUHRN GLOBÁLNÍ REALITY objasněné výše

Když to shrneme, v různých zemích jsou různé detaily; v zemích, jež se nepodřídily IMF, existují penze jen jako veřejné, jež zaručují (jak tomu bylo v SSSR a dalších zemích, jež se vrátily ke kapitalismu) příjem dostatečný k důstojnému životu.

Co se děje v kapitalistických zemích?

Jsou tam PENÍZE.

Ačkoli míra průmyslové produkce klesá ve prospěch míry produkce finanční.

Zjednodušeně existují tři hlavní typy starobních penzí:

A. Veřejné penze, živené z příspěvků pracujících během jejich aktivní etapy, zaměstnavatelů a občas i států. Procento těchto příspěvků se země od země liší. Jsou to solidární penze, v nichž je vypláceno podle plnění požadavků a jen částečně podle individuálních příspěvků.

- B. Penze od firem, takové, jako je výše zmíněná doplňková od firmy Telefónica-Movistar. Do těch přispívají jen pracovníci a zaměstnavatelé. Tyto firmy jen dokazují, že jde o velký *obchod* pro ně (o nic víc; *pozn. překl.*). Navíc velké množství z nich zkrachovalo a zanechalo za sebou miliony pracujících bez doplňkových plateb.
- C. Soukromé penze, jen s individuálním přispíváním pracujících. Ve skutečnosti to je prostě osobní spoření. I většina z nich jsou krádeže. Jako příklad uvádíme, že ve Španělském státě, podle údajů (baskické levicové) ekonomky Miren Etxerarretaové, jich existuje přes tři sta druhů, ale jen asi půl tuctu z nich dává držitelům individuálních úspor něco navíc, asi 30 není výhodných ani ztrátových, ale drtivá většina zbytku je ztrátová, což znamená, že pracující člověk obohatil banku a má méně peněz, než kdyby je držel doma.

SOUČASNÁ ODBORÁŘSKÁ ČINNOST SPJATÁ S PENZEMI

Dějiny

Realita boje za penze (za všechny nezbytné a možné: starobní, invalidní, nemocenské a další) neprobíhá déle než 200 let, jak je ukázáno výše, a všeobecně rozšířené jsou teprve asi tak 50 - 80 let.

Odbory se původně zrodily proto, aby řešily problémy lidí v aktivním zaměstnání.

Jak se odbory uchytily (a zajistily, aby jejich předáci nebyli zabíjeni, jak se stále děje v Kolumbii i jinde), začaly se zabývat nejen nejnaléhavějšími a nejnaléhavějšími požadavky a začaly požadovat doplňková práva jako je dovolená, veřejné a bezplatné zdravotnictví, vzdělání atd. V tomto „atd.“ byly vždy penze.

Pravda je, že dnes odbory zasahují méně než je nezbytné (je několik zemí, jako Uruguay a Burkina Faso, kde zástupci pracujících kontrolují penzijní finance) do vyjednávání, z nichž vycházejí zákony o sociální ochraně.

Závisí to na typu odborů, jejich zasahování je pro pracující lidi vítězstvím (když to jsou třídní odbory) nebo novou zradou práv dělnické třídy (když to jsou odbory žluté nebo „sociálního paktování“).

Současnost

V odborové práci týkající se penzí máme stále významné nedostatky.

Jen málo odborových svazů (včetně třídních) věnuje čas a zdroje této součásti odborářského boje.

Co víc, i buržoazní zákony ztěžují penzistům se organizovat do odborů nebo je prostě vytvářet (zákaz je zakládat stále existuje v mnoha zemích, z nichž dáváme jen dva příklady: Španělsko a Alžírsko).

Ne všechny odborové svazy (ani v SOF, ani mimo ni) mají své penzisty organizované.

Občas až příliš mnoho lidí v důchodu vchází bojovně do odborů, aby pomohli s jakýmkoli úkolem, **ale nediskutují o svých vlastních problémech ani se neorganizují na obranu svých práv.**

Musí to být kolektivní vedení odborových svazů, kdo musí penzisty a důchodce povzbudit, aby se organizovali a bojovali, spolu se svou třídou a s pomocí lidí, kteří jsou činní na pracovišti.

Realita legislativy každé výše zmíněné země i všeobecně nedostatečný zájem odborářů o problém penzí dnes vyústí do skutečnosti, že vedle organizací penzistů, spjatých s třídními odbory, pracuje na právech penzistů hodně dalších organizací.

Ty, občas jednoduše organizace osob, které odešly do důchodu, zahrnuté ve všeobecné legislativě jejich příslušných zemí, si (někdy až příliš často) nepřejí spolupracovat s odborářskou činností. Což je vážná chyba, posilovaná naším třídním nepřítelem, jenž nachází odezvu u počestných důchodců, kteří vidí, že odborové vedení jim zkrátka nechce naslouchat.

Jsou příklady, jako je Kolumbie, kde většina organizací penzistů (něco přes tisíc) se zrodila ve velkých firmách, protože fond založený na firemní úrovni je jedním z těch, jež zaručují nastřádání významného doplňku k veřejné penzi.

Náš TUI uvítal (především v Latinské Americe), když aktivní sdružení (někdy velice aktivní), sdružení

penzistů všeho druhu, konstatovaly, že zásadně souhlasí s naší analýzou reality třídního boje na planetě.

REALITA VE VŠECH KOUTECH PLANETY

V Evropě

Jsou tu velmi staré, zkušené organizace penzistů. Jedna z těch, jež existují delší dobu, je řecká spjatá s PAME, zrozená před víc než 70 lety a letos, v roce 2021, pořádající svůj už 23. sjezd, i jiné, velice nové, jako třeba v italské USB, založené v roce 2017.

Podívejme se na jednotlivé země:

Německo - odborářství v této zemi je většinou spjato s ETUC-ITUC. V některých velkých městech, jako třeba v Mnichově, existují organizace penzistů, ale nevyvíjejí činnost po celé zemi. Jsou to organizace vedené sociálními demokraty.

Rakousko - Levý blok rakouských odborů, jediný odborový kolektiv spjatý s SOF, má svou vlastní organizaci penzistů.

Kypr - Odborový svaz PEO, sdružený v SOF, má velkou organizaci penzistů, aktivní a bojující.

Dánsko - V některých odborových svazech jsou struktury penzistů (například ve stavebnictví), jež spolupracují s SOF, navzdory skutečnosti, že jejich odborovou organizací je ETUC.

Španělský stát - Třídní odbory začaly organizovat penzisty v roce 2010, v CSU PyJ (Central Sindicat Unitaria de Pensionistas y Jubilados; Ústřední svaz penzistů a důchodců; *pozn. překl.*), který se jako takový zúčastnil 16. sjezdu SOF a navrhl založení Mezinárodního odborového svazu penzistů. Začal organizovat penzisty v roce 2013 v Katalánsku do tzv. *Mareas*, mimo historické svazy CCOO a UGT, protože ty v roce 2011 podepsaly zrádčovský Sociální pakt s PSOE (Španělskou socialistickou dělnickou stranou), jež posunula hranici důchodového věku na 67 let a to, co bylo nastřádáno jako prvotní penze, snížila o 30 %. toto hnutí se rozšířilo po celé zemi a v září 2016 vznikla, coby jednotná platforma, COESPE (Státní koordinační orgán na obranu penzistů; *pozn. překl.*; dnes je rozdělena do dvou), na jejíž činnosti se podílejí odbory sdružené v SOF. COESPE svolala na 16. října 2019 do Madridu přes 60 000 penzistů se stížností do Státního parlamentu. Dnes je boj penzistů organizovaný na víc než 300 místech všech správních lokalit Španělského státu, nejdůležitěji v Galicii, na Kanárských ostrovech, v Baskicku a Katalánsku. Žluté odbory a zrádci dělnické třídy (CCOO a UGT podepsali v červnu 2021 nový krok zpět v právech penzistů.

Turecko - (zde bohužel text v původní brožurce chybí; *pozn. překl.*)

V Amerikách

Podle zprávy ILO, jež použila ve všech případech údaje z roku 2020 nebo novější, se v Amerikách dostalo alespoň nějaké ochrany 64,3 % občanů.

Argentina - Je tu několik organizací penzistů. Upozorňujeme na ty, které jsou přidruženy k SOF, a mezi nimi na tu, jež už přes 20 let vyráží do ulic.

Jsou za nimi dlouhé dějiny dělnického třídního boje za veřejný, podílnický, mezigenerační penzijní systém. První fond starobního důchodu, pro personál veřejné správy, byl založen v roce 1904. Potom byly založeny starobně důchodové fondy pro státní zaměstnance a pracovníky průmyslu a obchodu i pro další obory činnosti. Složitost třídního boje, buržoazně demokratické vlády a vojenské diktatury, privatizace penzijního systému a zákon zřizující v 90. letech (20. stol.) AFJP (Správu důchodových a penzijních fondů), spolu s následným znárodněním, jež znamenalo řízení a úplnou správu penzijních fondů státní buržoazií, vedly k současné situaci.

Víc než polovina důchodců a penzistů dostává minimální starobní důchod, jenž pokrývá pouhou třetinu základních potřeb staršího člověka; nepokrývá víc než 70 % potřebné částky. Penzijní systém byl

podfinancován kvůli částečné či úplné nezaměstnanosti, neregistrované práci, neoficiálním zaměstnání, nízkým mzdám, snižování a zrušení příspěvků od zaměstnavatele a státu a používání penzijních fondů jk jiným účelům, než k jakým byly původně určeny.

Náš dvacetiletý boj, 1 562 střed před Národním kongresem i ve zbytku země, je shrnutý v 5 (pěti) podech, jež stanoví minimální starobní důchod, jenž pokryje základní potřeby dospělého starého člověka; požadují, aby činil 82 % dosaženého platu a byl pohyblivý (valorizovaný) podle růstu platů v téže kategorii; aby penzijní fondy a Národní institut sociálního zabezpečení (INSSJYP), sociální činnost důchodců a penzistů (přes 5 milionů členů), byly řídili a spravovali zástupci aktivně pracujících a důchodců se státním příspěvkem; a aby důchodcům v situaci bytové nouze bylo poskytováno bydlení na půjčku. Těchto pět bodů je obsaženo ve třech zákonech, navržených seskupením odborových a důchodcovských organizací - Nový zákon o sociálním zabezpečení. Zákon o normalizaci INSJJ, ukončující na oplátku zásahy výkonných mocí, a zákon o bydlení v úvěru pro důchodce a penzisty, který předložíme opět s mobilizací, spolu se statisíci podpisů garancí dělnické třídy a lidových vrstev.

Uruguay - jsou tu dvě organizace penzistů, jež se utkávají ve volebním procesu, aby oficiálně zastupovaly penzisty a důchodce své země. Jeden je přidružený k SOF a druhý zachovává srdečné vztahy s naším TUI.

Paraguay - tady je významná organizace penzistů a důchodců. K nárokování svých práv pořádá velká shromáždění.

Chile - tady byla dlouhé roky odsuzována privatizace penzí, již uskutečnil Pinochet a podporovala ICFTU (nynější ITUC).

Brazílie - tady existují největší organizace penzistů a důchodců v Americe, přidružená a přátelská k odborovým svazům SOF.

Kolumbie - podle neoficiálních informací je v Kolumbii kolem dvou a půl milionu penzistů a důchodců z celkového počtu víc než pěti milionů lidí starších 65 let; z těchto penzistů víc než 90 % je placeno z plánů veřejných peněz a necelých 10 % ze soukromých penzijních fondů; ale téměř 70 % pracujících si přispívá do soukromých fondů a se zhoršujícími se podmínkami má vláda v úmyslu soukromé fondy ještě posilovat. Podle údajů Ministerstva práce penzisté a důchodci jsou sdruženi do víc než 1 200 základních organizací a dvou Konfederací penzistů; vláda má stále zájem prosadit penzijní reformu se zvýšením důchodového věku a omezit dávky, jež penzisté dostávají.

Ekvádor - Ekvádorský institut sociálního zabezpečení, IESS, je největší národní (celostátní) institucí sociálního pojištění v Ekvádoru; navíc tu ještě zbývají pojišťovací institut ozbrojených sil, ISSFA, a Institut sociálního zabezpečení národní policie, ISSPOL.

V prosinci 2020 měl IESS 447 824 důchodců, s penzemi od 50 do 550 procenty jednotného základního platu, to je od 200 do 2 200 dolarů (cca od 4 734 do 52 070 Kč; *pozn. překl.*). 70 % ekonomicky aktivního ekvádorského obyvatelstva nemá oficiální zaměstnání a tím je následně vyloučeno z možnosti pobírat starobní důchod.

Národní svaz Ekvádorců zorganizoval penzionované učitele a spojil se s Marx-leninskou (politickou) stranou, jež vyvstala po rozdělení Ekvádorské komunistické strany v roce 1964. Další pracovní sektory mají své vlastní organizace důchodců, ale všeobecně jsou izolované jedna od druhé; důchodci veřejných prací, důchodci zdravotnického sektoru atd., s různou ideologickou identitou; také Národní konfederace důchodců a penzistů *Montepío of Ecuador* (Ekvádorské pojištění pro případ úmrtí; *pozn. překl.*), ztotožňující se s Correovým sektorem a nesprávně pojmenovaná občanská revoluce, jež zůstala ve službách Rafaela Correy (ekvádorský prezident v letech 2007-2017; *pozn. překl.*) navzdory skutečnosti, že to byla vláda, jež způsobila penzistům a důchodcům největší škody. Na druhé straně tu existuje řada malých organizací důchodců, kteří v aktivním věku patřili ke Konfederaci ekvádorských pracujících (CTE) a které se ještě nepodařilo uspořádat zakládající sjezd své celonárodní organizace, což je po celá leta naléhavý požadavek. Tato organizace by v budoucnu byla členem TUI P&J při SOF.

Peru - tady je velká a velice aktivní organizace, CENAJUPE, přidružená k TUI SOF, již předsedá

soudruh Oscar Alarcón Delgado.

Venezuela - tady je několik organizací penzistů a důchodců přidružených k SOF a velmi kritických k Madurově vládě, protože že dostávají skutečně mizerné penze.

VYSTAVENÍ TÉTO RŮZNORODÉ A SLOŽITÉ REALITĚ ČINÍME NÁSLEDUJÍCÍ NÁVRHY

Dokončit, upřesnit a vylepšit tento dokument s příspěvky odborových svazů SOF, protože Technická a výzkumná rada našeho TUI dosud nedokázala shromáždit více informací.

1. Povzbudit všechny odborové svazy přidružené a přátelské k SOF k tomu, aby organizovaly své penzisty.
2. Skontaktovat existující organizace penzistů, jež sdílejí naši analýzu třídního boje, a zařadit je do našeho TUI.
3. Jmenovat v každém odborovém svazu osobu spřízněnou s naším TUI, jak požaduje generální tajemník SOF v dopisu z 27. října 2020, s předsedou a generálním tajemníkem našeho TUI (viz POZN. 2).
4. Zajistit, jakmile to bude možné, přítomnost alespoň jedné osoby, ve své aktivní (životní) etapě pracujícího (dělníka), na VÝZNAMNÝCH srazech penzistů. A naopak zvát penzistu k účasti na VÝZNAMNÝCH srazech lidí v aktivním pracovním poměru. Tato přítomnost bude logicky vždy s možností promluvit, ale ne hlasovat.
5. Potvrdit před ILO a všeobecně vládám, že střežení penze náležející kterékoli osobě nelze zrušit proto, že nežije trvale v zemi, která je povinná ji platit.
6. Požadovat, aby příspěvky (na budoucí penzi) placené osobou v (pracovní) aktivní etapě života šly do země, v níž bude trvale bydlet, pokud z nějakého důvodu změní zemi, ve které žije. Potom by nikdo o své příspěvky nepřišel, jak se to dnes ve většině případů děje.
7. Sbírat podpisy na podporu otevřeného dopisu, vloženého do **závěrečné poznámky**, čímž je aplikováno doporučení SEKRETARIÁTU SOF z 1. dubna 2021 (viz POZN. 3).

ZÁVĚR

závěrem můžeme uvést, že otázka penzí je **pro dělnickou třídu velmi důležitá** a zároveň se nese celou SOF, protože zasahuje všechny odborové svazy v ní sdružené i všechny Mezinárodní odborové svazy, z nichž je složena.

Je to stále problém, o němž si můžeme a musíme v rámci SOF vyměňovat více zkušeností z boje. Jsme přesvědčeni, že tento dokument tomu napomůže.

Mezinárodní odborový svaz penzistů nemá v této otázce větší autoritu než kterýkoli jiný, prostě jen sdružuje lidi, kteří už žijí v penzi, a můžeme tak přispět více zkušenostmi.

Oceníme jakékoli komentáře nebo příspěvky, jež může učinit kterýkoli TUI nebo odborová organizace sdružená v SOF.

Na závěr opakujeme žádost, aby co nejvíc odborových organizací (včetně Mezinárodních odborových svazů - TUI) podepsalo dopis, přiložený jako k tomuto dokumentu jako **ZÁVĚREČNÁ POZNÁMKA**, a informovalo náš TUI.

Také bychom uvítali podpisy jakékoli politické nebo společenské organizace, která by jej chtěla podepsat, vzhledem k tomu, že tento problém se dotýká všech lidských bytostí. Otevřený dopis už byl předložen ILO, OSN, UNESCO a všem mezinárodním organizacím, jež považujeme za adekvátní.

Čtenářům tohoto dokumentu posíláme třídní a internacionalistický pozdrav Mezinárodního odborového svazu penzistů a důchodců Světové odborové federace.

Kolektivně schváleno 2. září 2021

Pojmy

- 1) penze - peníze, jež jsou pobírány (na základě stanovených důvodů) bez práce, ale na základě práce vykonávané předtím.
- 2) odchod do důchodu - přechod z aktivního pracovního života do nepracovního.
- 3) částečný odchod do důchodu - když je sdílený spolu s HONOROVANOU (placenou) pracovní činností.
- 4) penze jiné než odchod do (starobního) důchodu - ty, které jsou pobírány z jiných důvodů než věk: pracovní úraz, nemoc z povolání atd.

POZNÁMKA 1

Článek 25 **Všeobecné deklarace lidských práv** v odstavci 1. uvádí: „Každý má právo na odpovídající životní úroveň, jaká mu zajišťuje, a stejně tak i jeho rodině, zdraví a pohodu, a především jídlo, ošacení, bydlení, zdravotní péči a nezbytné sociální služby; je také oprávněn být pojištěn pro případ nezaměstnanosti, nemoci, invalidity, vdovství, stáří nebo dalších případů ztráty živobytí kvůli okolnostem, nezávislým na jeho vůli.“

OTEVŘENÝ DOPIS NA OBRANU DLOUHÉHO A DŮSTOJNÉHO ŽIVOTA PENZISTŮ A DŮCHODCŮ

PODPOŘENÝ VŠEMI NÍŽE PODEPSANÝMI ORGANIZACEMI

Mezinárodní odborový svaz penzistů a důchodců Světové odborové federace byl pozván na každoroční zasedání ILO, aby, na celosvětové úrovni, odhalil a znovu zpracoval požadavek hledat lepší životní podmínky pro staré lidi v zemích, které si ještě nezvolily cestu k socialismu a kde je náš pracovní život vydán ve prospěch kapitálu.

Stejně tak jsme stále více přítomni na světových ulicích, se soustředěními, protesty, demonstracemi a širokou škálou akcí, jichž se účastníme spolu s aktivně pracujícími, muži i ženami, se shodnými požadavky, před našimi vládami, většinou sužováni a mláceni bezpečnostními silami jen proto, že hájíme své požadavky, které nejsou ničím jiným než lidskými právy, na něž mají nárok ti, kteří po celé planetě vytvářejí bohatství a vše, co je užitečné.

Víc než to, naše požadavky považujeme za stejně spravedlivé jako základní lidská práva, protože to, co požadujeme, jsou základy důstojného života všech: náležité bydlení, čerstvá voda, zdravotní služby, zařízení k odpočinku, systém veřejné dopravy, kultura a zdravá a dostatečná výživa. K těmto požadavkům přidáváme státem financované placení sociálního pojištění pro všechny, kteří v kapitalismu nemohou dostat práci, aby dosáhli důstojného života coby lidské bytosti.

Právě to požadujeme, protože naše věc je spravedlivá a je jen logické, že nějaká organizace požaduje blaho pro všechny. Tak, jak je to uvedeno v článku 25 Všeobecné deklarace lidských práv, jenž uvádí:

„Každý má právo na odpovídající životní úroveň, jaká mu zajišťuje, a stejně tak i jeho rodině, zdraví a pohodu, a především jídlo, ošacení, bydlení, zdravotní péči a nezbytné sociální služby; má také právo být pojištěn pro případ nezaměstnanosti, nemoci, invalidity, vdovství, stáří nebo dalších případů ztráty živobytí kvůli okolnostem, nezávislým na jeho/její vůli.“

Tato práva musí být zanesena v Ústavách nebo v právním řádu všech zemí světa a musí být uznána a považována za nejvyšší prioritu. Peněz je na to dost, zvláště kdyby skončilo imperialistické zbrojení a válečné výdaje, nařizované kapitalistickými magnáty.

Takže je zcela jasné, že požadujeme jen to, co má být považováno za základní lidská práva. A proto předkládáme své požadavky každé vládě, veřejné moci a/nebo instituci, jež jako takové jsou nuceny a zavázány je uskutečňovat.

To je a bude, dokud bude třeba, naším trvalým bojem, jak je uvedeno v našem mezinárodním heslu: „DLOUHÝ A DŮSTOJNÝ ŽIVOT PRO VŠECHNY PENZISTY A DŮCHODCE!“

Následují společenské, politické a odborové organizace, sepsané podle kontinentů a zemí, jež zcela podporují veškerý obsah tohoto dopisu:

	Počet organizací
Mezinárodní organizace	2
Afrika	35
Amerika	157
Asie	75
Evropa	152
Arabské země	7
Země, jež se vrátily ke kapitalismu	29
ORGANIZACE CELKEM	427

***brožuru sestavil kolektiv Mezinár. odborového svazu penzistů a důchodců, sdruženého v SOF, a jako takovou předložil 18. sjezdu SOF v Římě (6.-8. května 2022)
překlad anglické verze brožury TUI P&R Vladimír Sedláček, 2022***